

Bruxelles, 17. ožujka 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0224(COD)

7064/2/20
REV 2 ADD 1

RECH 118
COMPET 132
IND 42
MI 92
EDUC 112
TELECOM 43
ENER 95
ENV 190
REGIO 38
AGRI 101
TRANS 142
SAN 115
CADREFIN 49
CODEC 224
PARLNAT 149

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Obzora Europa –
Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za
sudjelovanje i širenje rezultata i o stavljanju izvan snage uredaba (EU)
br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013
– obrazloženje Vijeća
– donijelo Vijeće 16. ožujka 2021.

I. UVOD

1. Europska komisija je 7. lipnja 2018. na temelju članaka 173., 182., 183. i 188. UFEU-a predstavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata (2021. – 2027.)¹ – („Program”).
2. Europski parlament je 13. lipnja 2018., tijekom prethodnog parlamentarnog saziva, imenovao zastupnika Dana NICUA (S&D) izvjestiteljem za Okvirni program². Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje 17. listopada 2018.³, a Odbor regija dao je svoje mišljenje na plenarnoj sjednici koja se održavala od 8. do 10. listopada 2018.⁴
3. Vijeće (za konkurentnost) donijelo je djelomičan opći pristup na sastanku 30. studenoga 2018.⁵ Europski parlament glasovao je o svojem izvješću 12. prosinca 2018.⁶ U tim su dokumentima navedeni odgovarajući mandati za početak neformalnih pregovora.
4. Pred kraj prethodnog parlamentarnog saziva (2014. – 2019.), Europski parlament i Vijeće održali su, uz potporu Europske komisije, šest političkih trijaloga (9. siječnja, 29. siječnja, 21. veljače, 7. ožujka, 14. ožujka i 19. ožujka 2019.).

¹ 9865/18 + ADD 1 – 6

² Europski parlament izabran za razdoblje 2019. – 2024. potvrdio je to imenovanje.

³ 13758/18.

⁴ 13759/18.

⁵ 15102/18 + ADD 1; delegacija HU nije mogla poduprijeti taj djelomičan opći pristup.

⁶ P8_TA(2018)0509.

5. Nakon političkog trijaloga održanog 19. ožujka 2019. suzakonodavci su postigli sveobuhvatno „zajedničko razumijevanje” kojim je obuhvaćena većina dijelova pravnog akta⁷ uz iznimku, među ostalim, horizontalnih odredaba povezanih s pregovorima o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. – 2027.
6. Europski parlament donio je 17. travnja 2019. u okviru redovnog zakonodavnog postupka svoje stajalište u prvom čitanju, u kojem se odražava tekst zajedničkog razumijevanja⁸ i kojim se utire put ranom dogovoru u drugom čitanju među suzakonodavcima.
7. Vijeće za konkurentnost donijelo je 29. studenoga 2019. djelomičan opći pristup za uvodne izjave i Prilog IV. o sinergijama, koji nisu bili dio zajedničkog razumijevanja⁹.
8. Europska komisija predstavila je 4. lipnja 2020. izmijenjeni prijedlog kojim bi se sredstva iz Instrumenta Europske unije za oporavak (*Next Generation EU*, NGEU) stavila na raspolaganje za Obzor Europa¹⁰.
9. Na temelju zaključaka Europskog vijeća od 21. srpnja 2020. Vijeće za konkurentnost donijelo je 29. rujna 2020. opći pristup za cijeli zakonodavni paket Obzora Europa¹¹, uključujući odredbe o proračunu i NGEU-u, o međunarodnoj suradnji i pridruživanju trećih zemalja Programu te o sinergijama s drugim programima Unije.

⁷ 7442/19. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je zajedničko razumijevanje 27. ožujka 2019.

⁸ 8571/19

⁹ 14298/1/19 REV 1.

¹⁰ 8555/20.

¹¹ 11251/20 REV 1 + COR 1 i 11256/20.

10. Nakon dvaju dodatnih političkih trijaloga, održanih 6. listopada 2020. odnosno 10. i 11. prosinca 2020., suzakonodavci su postigli privremeni politički dogovor o svim otvorenim pitanjima. Taj politički dogovor potvrdili su Odbor za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) Europskog parlamenta 17. prosinca 2020. i Odbor stalnih predstavnika 18. prosinca 2020.¹²
11. Pismom od 21. siječnja 2021. predsjednik Odbora ITRE obavijestio je predsjednika Odbora stalnih predstavnika da će preporučiti plenarnom sazivu Parlamenta da u drugom čitanju Parlamenta prihvati stajalište Vijeća bez amandmana ako Vijeće Europskom parlamentu formalno proslijedi svoje dogovoreno stajalište podložno pravno-lingvističkoj provjeri.

II. CILJ

12. Opći je cilj Programa ostvarenje znanstvenog, tehnološkog, gospodarskog i društvenog učinka ulaganja Unije u istraživanja i inovacije kako bi se ojačali znanstveni i tehnološki temelji Unije i potaknula konkurentnost Unije u svim državama članicama, uključujući njezinu industriju, ostvarili strateški prioriteti Unije, kako bi se doprinijelo ostvarenju ciljeva i politika EU-a te suočavanju s globalnim izazovima, uključujući ispunjavanje ciljeva održivog razvoja u skladu s načelima Programa održivog razvoja do 2030. i Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama, i kako bi se ojačao europski istraživački prostor. Program stoga u najvećoj mogućoj mjeri povećava dodanu vrijednost Unije usmjeravanjem na ciljeve i aktivnosti koje države članice ne mogu učinkovito ostvariti same, već putem suradnje.

¹² 14239/20

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

A. Opća opažanja

13. Vijeće i Europski parlament vodili su pregovore s ciljem postizanja ranog dogovora u drugom čitanju na temelju stajališta Vijeća u prvom čitanju koje je Parlament mogao prihvatiti kao takvo. Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava kompromis postignut između suzakonodavaca.
14. Vijeće se slaže s ciljevima i načelima navedenima u stajalištu Europskog parlamenta u prvom čitanju te podupire strukturu Programa kojom će se doprinijeti postizanju tih ciljeva. Vijeće se može u potpunosti uskladiti sa stajalištem Europskog parlamenta u prvom čitanju u pogledu pravila o sudjelovanju i širenju rezultata te odredaba o provedbi, praćenju i izvješćivanju.
15. Vijeće podupire utvrđivanje područja za moguće misije u okviru istraživanja i inovacija te područja za moguća institucionalizirana europska partnerstva u prilogu Uredbi. Vijeće također pozdravlja uključivanje posebnih odredaba posvećenih Europskom vijeću za inovacije kako bi se usredotočilo prije svega na revolucionarne i disruptivne inovacije i osobito usmjerilo na inovacije kojima se stvaraju nova tržišta, uz istodobno podupiranje svih vrsta inovacija, uključujući postupne inovacije.
16. Slično kao Europski parlament, Vijeće smatra da „Širenje sudjelovanja i jačanje europskog istraživačkog prostora” čini ključan dio Programa. Obzor Europa pomaže zemljama širenja da povećaju sudjelovanje u Obzoru Europa i promiču široku zemljopisnu pokrivenost u suradničkim projektima. Vijeće podupire dodjelu od najmanje 3,3 % ukupnog proračuna Obzora Europa za tematsko područje „Širenje sudjelovanja i izvrsnosti” u dijelu Programa pod naslovom „Širenje sudjelovanja i jačanje europskog istraživačkog prostora”, čime se uz poštovanje načela izvrsnosti doprinosi smanjenju jaza u istraživanju i inovacijama.

B. Posebna opažanja

17. Tijekom posljednjeg trijaloga održanog 10. i 11. prosinca 2020. suzakonodavci su uspjeli postići kompromis o sljedećim otvorenim pitanjima:

- **Proračunski aspekti:** Privremeni dogovor za „redovnu” financijsku omotnicu slijedi raspodjelu kako je utvrđena u općem pristupu Vijeća postignutom 29. rujna 2020. Što se tiče „dodatnih sredstava” koja potječu iz razlika u okviru gornjih granica VFO-a i onih koja potječu iz novčanih kazni zbog povrede tržišnog natjecanja, suzakonodavci su se dogovorili da će u Uredbi definirati njihovu raspodjelu. Raspodjela za „dodatna sredstva” koja potječu iz opoziva sredstava predviđena je u zajedničkoj političkoj izjavi. Osim toga, sredstva koja potječu iz NGEU-a također su okvirno raspodijeljena u Uredbi.
- **Sinergije s drugim programima Unije:** u privremenom dogovoru većina je odredaba povezanih sa sinergijama navedena u samo jednom članku Uredbe. Konkretno, politički dogovor odražava mogućnost kojom se doprinosi iz određenih programa Unije mogu smatrati doprinosom države članice sudionice europskim partnerstvima.
- **Međunarodna suradnja i pridruživanje trećih zemalja:** u kompromisnom tekstu dodane su odredbe o financijskim doprinosima pridruženih zemalja, predviđa se mogućnost ograničavanja sudjelovanja pravnih subjekata pod kontrolom nepridruženih trećih zemalja ili pravnih subjekata iz nepridruženih trećih zemalja i zadržava se fleksibilan pristup koji se odnosi na djelomično pridruživanje trećih zemalja Obzoru Europa.

IV. ZAKLJUČAK

18. Stajalištem Vijeća u prvom čitanju o Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata (2021. – 2027.) u potpunosti se poštuje kompromis postignut u pregovorima između Vijeća i Europskog parlamenta uz pomoć Europske komisije.
19. U skladu s navedenim, Odbor stalnih predstavnika poziva se da predloži Vijeću da:
 - potvrdi ovo obrazloženje stajališta Vijeća u prvom čitanju i
 - proslijedi to obrazloženje Europskom parlamentu.
20. Nakon što Europski parlament donese svoje stajalište u drugom čitanju, kojim se odobrava stajalište Vijeća bez izmjena, Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata (2021. – 2027.) stupit će na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu EU-a.
